

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

10/99-3181/6918

Tarih: 17.01.2008

Sayı: 2008/779

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gerekçesini ekte sunduğumuz, ülkemizde yaşanabilecek muhtemel bir deprem felaketi öncesinde alınabilecek tedbirlerin tespit edilmesi, yapılacak yasal düzenlemelerin ele alınabilmesi için Anayasanın 98'nci İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1. İsmet BÜYÜKATAMAN-Bursa
2. Necati ÖZENSOY-Bursa
3. Hamza Hamit HOMRİŞ-Bursa
4. Rıdvan YALÇIN-Ordu
5. Şenol BAL-İzmir
6. Abdülkadir AKCAN-Afyonkarahisar
7. Ahmet BUKAN-Çankırı
8. Osman DURMUŞ-Kırıkkale
9. Murat ÖZKAN-Giresun
10. Mustafa ENÖZ-Manisa
11. Süleyman Latif YUNUSOĞLU-Trabzon
12. Reşat DOĞDU-Tokat
13. Ali UZUNIRMAK-Aydın
14. Mehmet GÜNAL-Antalya
15. Kamil Erdal SİPAHİ-İzmir
16. Mümin İNAN-Niğde
17. Metin ERGUN-Muğla
18. Ahmet Kenan TANRIKULU-İzmir
19. Yılmaz TANKUT-Adana
20. Hasan ÖZDEMİR-Gaziantep
21. Hüseyin YILDIZ-Antalya
22. Tunca TOSKAY-Antalya
23. Akif AKKUŞ-Mersin
24. Muharrem VARLI-Adana
25. Cumali DURMUŞ-Kocaeli
26. Hasan ÇALIŞ-Karaman
27. Recep Taner-Aydın
28. Süleyman Nevzat KORKMAZ-Isparta
29. Bekir AKSOY-Ankara
30. Ahmet Duran BULUT-Balıkesir
31. Mithat MELEN-İstanbul
32. Emin Haluk AYHAN-Denizli

GEREKÇE

Dünya üzerinde meydana gelen önemli doğal afetlerden birisi depremlerdir. Depremler halen dünyanın farklı yerlerinde farklı şekillerde olmak üzere insan hayatını ve faaliyetlerini etkilemeye devam etmektedir.

Türkiye dünyanın etkin depremlerin görüldüğü kuşaklardan birisi üzerinde yer almaktadır. Ülkemizde çok sayıda kırık bulunmaktadır. Bu nedenle geçmişten günümüze çok sayıda deprem meydana gelmiş, can ve mal kaybına neden olmuş/olmaktadır. Ülkemizde meydana gelen depremlerde sadece 1900'lü yıllardan bugüne 100 bine yakın kişi hayatını kaybetmiş bir milyona yakın bina yıkılmış veya ağır hasara uğramıştır.

Bursa ve yakın çevresini etkilemesi beklenen sismik tehlikeler ise, aşağıdaki faylar üzerinde meydana gelecek depremlerle oluşacaktır.

- 1- Marmara denizindeki faylarla olacak depremler,
- 2- Geyve -İznik fayında olacak deprem,
- 3- Bursa ve civarında meydana gelecek depremler.

Marmara denizinde olması beklenen deprem, Bursa'ya 60 km, uzaklıkta yer alacaktır. Marmara faylarının kırılması ile Bursa ve çevresi ciddi biçimde etkilenecektir

Geyve - İznik fayında ise son 500 yıldan beri kırılma olmamış, dolayısıyla aktif bir fay olarak, Bursa için büyük bir risk olduğu artık bilinen bir gerçektir.

Bursa ve civarında tarihi süreç içinde olmuş depremlerde hangi fayların kırıldığı ve depremlerin tekrarlanma sürelerinin ne kadar olduğu bilinmemektedir. Ancak oluşturduğu topografyaya bakıldığında Bursa ve civarında olabilecek depremler genelde kısa uzunlukta olan faylar boyunca gelişecektir.

Bursa'nın doğusunda Yenişehir havzasını Kuzeybatı ile Güneydoğudan sınırlayan yaklaşık 26-30 km. uzunlukları olan faylar bölge için risk oluşturmaktadır. Bu faylar boyunca orta büyüklükte depremlerin oluşabileceği beklenmektedir.

1999 yılında yaşadığımız her iki büyük ve yıkıcı depremde gelişen ağır hasarı oluşturan esas neden; yanlış yer seçimi, plansız, projesiz, çarpık kentleşme ve denetimden yoksun yapılaşma olmuştur.

Bursa'da 300 bin civarında yapı olduğu tahmin edilmektedir. Ancak, tam olarak kaç adet mevcut yapı olduğunun kesin bir envanteri yapılmamıştır. Bu yapıların da % 60 - 70 kadarı da kaçak yapıdan oluşmaktadır. Her türlü denetimden uzak ve depreme dayanaksız olan bu mevcut yapı stoku kentimiz ve insanlarımızın geleceğini hayati olarak ipotek altına almaktadır.

Bu mutlaka çözülmesi gereken milli bir problemdir. Çözülmedikçe gelecekteki depremlerin de felakete dönüşmesi kaçınılmazdır.

Yıkıcı Marmara depreminin üzerinden 9 yıl geçmesine rağmen, yerel ve merkezi yöneticilerce ciddi bir çalışma yapılmamıştır.

Birinci derecede deprem bölgesi olan Bursa, büyük bir deprem beklentisi içerisinde. Bursa'ya farklı bakılmalı ve Bursa ili için dış kaynaklı kredilerin temini için ilgili mercilerle hemen temasa geçilmelidir.

Bilinmelidir ki Bursa bir sanayi şehri ve yüksek miktarda yurt içinden ve yurt dışından göç alan bir kenttir. Muhtemel bir depremde Bursa'daki can ve mal kayıpları Türkiye'yi en az 25-30 yıl geriye götürecektir.

Gelecekte ülkemizin ve kentimizin depremleri en az can kaybı ve maddi hasarla atlatabilmesi için yapılması gerekenler kısaca şu şekilde sıralanabilir:

Kent bütünündeki mevcut yapı stoku mutlaka elden geçirilmeli ve bir kanun ile zorunlu hale getirilmelidir. Mevcut binaların güçlendirilmesi için, dış kaynaklı kredilerin temini ve hukuki alt yapının hazırlanması gerekmektedir. Kaçak yapı yapma alışkanlığı mutlaka durdurulmalıdır. Vatandaşlarımızın deprem bilinci güçlendirilmelidir. Depreme karşı dayanıklı bina yapmak için, yer seçimi ve zemin etütlerinin daha hassas yapılması, proje yapımı ve bu projelerin teknik şartnamelerine göre uygulanması ve denetlenmesi gerekmektedir. İmar Kanunu ile ilgili mevzuat çağın şartlarına uygun olarak yeniden düzenlenmelidir.

Yukarıda açıklanan sorunların çözümü için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.